

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG
WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLEE
RESULTEERWAAL (Stenderpoort)
— TONGEREN —
Postboks No 84855. — Telefoon 18.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 1,10
Smeetsen Alerteel en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels . . . . . fr. 3,00
Hijsn regel meer . . . . . fr. 0,75

11 November

De jaren vliegen...
Gisteren Vrijdag was het twintig jaren geleden dat Maarschalk Foch, algemeen overste der verbonden legers, de Duitschers op het slagveld de wapens wist doen neer te leggen. Die wapenstilstand op 11 November 1918, bevestigde de nederlaag en de uitputting van den vijand; hij stelde een einde aan de menschenachtelijke, aan den moorddadigen strijd, welke vier jaar lang de wereld met bloed en vernieling had bevoedeld.

Het eerste gevoel, dat de wapenstilstand verwekte, was een opwekking van vreesde, een stil van hoop bij de ouders, vrouwen, en kinderen der dapperere strijd-ruwe, en bijden verwachting op het wederzien, aan vier jaren pijnlijke scheiding.

Maar voor hoevelen was de hoop een smartvolle ontgoocheling, want de slagvelden hadden talrijke offers gevorderd en de frontkernhoeken bevatten duizenden en nog duizenden lijken van onze dapperere jongens die met hun dood de zwaarte raal en de vrijheid van land en volk hadden bezeeld.

Ook week deze eerste opwelling van vreesde, zelf bij dezen die het geluk hadden hun geliefden weer te zien, voor een gevoel van droefheid en vroom medelijden om de duizenden die gesneuveld waren. En zoo is de herdenking van den wapenstilstand geworden een dankbare hulde aan de nagedachtenis van onze dierbare doden.

Op dien dag past het dat wij ingetogen het groote offer van onze jongens herdenken en overwegen dat zij voor ons de hoogste liefdedaad hebben gesteld, want, zegt de Zaligmaker: Wij hebben geen beter middel om de liefde te beoefenen, dan ons leven te geven voor hen die wij beminnen.

En dat was de liefdedaad van onze soldaten. Hun nagedachtenis blijft in eere. En bij de overweging van hun offer, mogen wij, Christenen, nooit vergeten een gebed te stellen voor de zielernst onze ge-neuvelden.

Moge de oorlog waarin zij gevallen zijn, de laatste misdaad blijven en van de bechaafde wereld.

VREDE!

- Wij moeten den vrede niet wachten
De handen in den schoot.
Wij moeten naar vrede trachten
In daden klein en groot.
Wij moeten den vrede bewerken
In eigen hart en huis,
En dan uittrekkend als sterken,
Hem dragen in 's werelds reddruch.
Wij moeten verleenen te denken
Hij herden: aan oorlog en strijd,
Wij moeten de wereld schenken
Helden tot dienen bereid.
Tot dienen in 't dagelijksche leven
Lijdende schepselen van God,
Wij moeten leeren vergeven,
Want Lie-de is het hoogste gebod.

Pronkzucht

Noodlottige gevolgen der pronkzucht.

In Buitenmeisie — zoo vertelt ons het reeds bekende verhaal — dat sedert enkele maanden in de stad als dienstmeid werkzaam is, werd tot twee maanden lang van vrede oordeeld, omdat zij den pelsmantel haar meesters gestolen had. Zulk berichtje gaat schier ongemerkt voorbij in de lange rij vervoerders die dagelijks door onze rechtbanken uitsgesproken wordt.

Ook onze jongens...
Er is wellicht geen kwaal, die meer het hoofd drijft over onze meisjes dan de ijdelheid, die onnatuurlijk opgedreven beschaarucht; doch er is in onze tijden ook een kwaal, die meer onze jongens heft te grijpen: dat is de ijdelheid die zich uitdrukt in de ijdelheid van hunne ziele.

baarl.
Pommade, haarverf, lippenstift, en wat al belachelijke dingen meer hebben tot nu toe weinig of niets van de crisis te lijden. Ook onze mannelijke jeugd laat zich medeleven in een ellendig pronkersgedoe. De verwijfheid grijpt met breede armen rondom onze jongens en voert dagelijks jonge slachtoffers naar krankzinniggestichten, gevangenen en lekchoven.

De geesel onzer dagen.

Maar velen willen niet begrijpen of hebben den moed niet om het juk van de ijdelheid af te schudden en persoonlijk te zijn!
Pronken en pralen! 't Is de geesel onzer dagen. In en wij hier een berekening moesten kunnen maken van de enorme sommen die door onze menschen op het altaar van de pronkzucht geofferd werden, wij zouden wellicht meer dan twee kolonnen cijfers noodig hebben.

Armoede is geen schande.
Niet genoeg kan onze verwittiging terecht worden tot gansch onze jeugd: Zijt wat ge zijt, doch weet wat ge zijt op volmaakte wijze!

Armoede is geen schande.

En gaat onze verwittiging tot onze werkejeugd, niet minder streng echter mogen wij onze burgersleugd op deze swaai wijzen.
Te lang heeft de verkeerde meening geherrscht dat geld en goed de aristocratie vormen.

Armoede is absoluut geen schande, en bij sommige rijken kan de rijkdom wel de vrucht geweest zijn van de armoede!

Groote mannen uit den nederigen stand gesproten.

Carnegie, de beroemde Amerikaanse filantroop en geldmagnaat, heeft eens een collectie miljardeers opgesomd die hunne loopbaan als eenvoudige werkmans zijn begonnen: Wannaker, Claffin, Field, Barr, Rockefeller, Gould, Seligmann, Wilson en anderen.

Stephenson, de uitvinder van de locomotief, was de zoon van een dagloner, die als liftwerker in een koelmijn werkzaam was. Watt moest eerst zijn karig brood verdienen met het vervuilde van fuiten, orgels en kompassen; Franklin leefde lang als boekdrukker. Giotto was eerst herdersknop. Haydn's vader was wagenmaker.

Wij zouden die lijst nog heel wat kunnen aanvullen, om die verwaande rijkmanszontjes aan te tonen dat ze geen recht hebben onze werkmanszonen en beerenjongens te minachten.

Opvoeding

KARAKTENVORMING IN HET GEZIN.

In de groote gezinnen.
Kinderen, die in een groot gezin opgroeien hebben meestal de beste kansen voor de ontwikkeling van hun karakter en hun gemeedeleven. Zij zijn veel minder het middelpunt der belangstelling dan kinderen die alleen zijn en veel meer door de oude s ontzet worden. Het is heel begrijpelijk dat over het eenig kind de ouders steeds angstvallig waken, alhoewel dit niet in het belang is van het kind zelf.

Een school van karaktervorming.
Een groot gezin is een school van karaktervorming; de kinderen moeten er zich immers leeren aanpassen en voeden elkander op. Later, wanneer zij in het volke leven staan hebben ze het gemakkelijker omdat ze hebben geleerd zich naar anderen te schikken. Deze invloed is reeds merkbaar van zoöda'r het kind naar school gaat. De eenige kinderen plaatsen hun eigen « ik » meestal op den voorgrond, waer door komt dat zij egoïsten worden en het hen in den oegang met andere kinderen niet altijd aangenaam gaat.

Groote gezinnen geven kracht en steun.
Kinderen uit een groot gezin hebben doorgaans veel beëid en genoten en als zij later door allerlei onstandigheden uit elkander gaan, veel in zij loeven: kracht zij uit het orde-lijke huis hebben meegedragen, dat hun innerlijken steun geeft: zij blijven immer den steiken familieband voelen, die hen nog bijeen houdt. Wanneer door de havelijken vreemden worden in de familie opgenomen komen er soms ontwikkelingen, die men te voren niet vermoedde, doch winster de leden van het gezin, door de banden des bloeds verbonden er naar blijven streven het innerlijk hartelijke gevoel tegenover elkander te bewaren, zal hun dit, vooral in moeilijke tijden, steun: kracht en steun geven.

Er komt oplaring.

De vergaderingen van de meerderheidsgroepen hebben Dinsdag den toestand eengestriks opgehaald en hebben de regering's-rijks voorloopig afgeveerd. Men is daer taktkoord gesloten op overleg en onde landling voor de oplossing der Burgoskwestie. In de socialistische middelen wordt toegegeven dat het socialistische kongres verleden Zondag op een probe dubbelzinnigheid de stemming tegen Spaak heeft uitgesproken. Er werd een hardelijk ontzetsheid geuakt tussen de hand-svertorenwoordgeen en de eerlering in rechts en in tette van de Franco-regering. Dit zijn twee verschillende zaken, welke opzettelijk door sommigen verward worden.

De socialisten zijn bereid, samen met katholieken en liberalen, een overeenstemmingsformuul te zoeken voor de regeling der economische betrekkingen. Met die formul zal Spaak onmiddellijk voor een bijzondere partijcongres verchijsen en er de kwestie van vertrouwen op stellen. Aldus zal de socialistische partij hare verantwoordelijkheid moeten opnemen en zou eene minister eke crisis vermeden worden.

Rol der moeder in de groote gezinnen.

Een innig familieleven is een stevige steun voor degenen, die niet tegen het leven opgewas zijn. Maar wie er het meest toe bidragt om de banden van het groot gezin te verstevigen, is de Moeder; zij troost in het huisgezin als koningin, maar vredelievend, altijd verzoenend en toch sterk; zij weet door haar ervaringen haar groote kinderen met raad en daad bij te staan en het contact te houden met al de leden van haar gezin; zij als moeder kan een sfer scheppen die warm en weldadig op haar omgevingsinvinkt, waar ook nog de volwassen kinderen zich altijd « thuis » gevoelen, in de veilige haven waar schepen na een stormachtige reis weer kunnen binnenvaren.

Parlementair Nieuws.

De kwestie van Burgos.

In Kamer en Senaat zijn Dinsdag bijeengekomen zoöda's de grondwet hen dat voor-schrijft en te hebben zich, zoals te ver-wachten was, met niets anders bezig gehouden dan met de samen telling van hun bureau. Bij ordemotie werd natuurlijk wel door ettelijke senatoren en kamerleden aangedrongen opdat hun wetvoorstel of hunne interpellatie zoösoedig mogelijk zou voortkomen, maar dat waren natuurlijk maar woorden in den wind want het Parlement zal de eerste daeren aan de begrotingen al meer dan genoeg wel hebben.

Een ministerraad.

Donderdag had een vergadering van den ministerraad plaats, onder voöterschap van M. Spaak. Na afloop der vergadering werd volgende mededeeling verstrekt: « Na de afhandeling van bestuurszaken, heeft de Raad den politieke toestand onderzocht en zijne eengezinde vastgesteld ».

Het socialistisch partijcongres.

Zonday had te Brussel een socialistisch partijcongres plaats, waarop de kwestie van Burgos besproken werd. M. Vanderveelde be troed met de meeste krachtigheid de beoering van een Belgisch veröegenwoordiger te Burgos, en hij werd hierin gesteund door talrijke leden. M. Spaak, van zijn kant, haalde al de redenen aan, om deze benoeming te rechtvaardigen, doch al zijn welsprekendheid kon niet baten, en in groote meerderheid stunde het congres de zinswijze van M. Vanderveelde. Eene dagorde werd aangenomen waarin verklaard werd, dat er moest onderhandeld worden met de andere partijen om tot eene overeenkomst te geraken, en dat er niets zou ondernomen worden, zonder dat een nieuw congres der socialistische partij uitspraak zou gedaan hebben.

Komt er eene ministerieele crisis?

De stemming van het socialistisch congres, en de houding die M. Spaak er aan nam, bracht in de politieke middens groote ontstemming teweeg, en reeds werd er gesproken over ministerieele crisis. Het blok der Katholieken kwam bijeen, om den politieke toestand te bespreken, en besloot eenparig dat het vroege genomen besluit in zake Burgos, moest gehandhaafd blijven. Ook werd er geprotesteerd tegen het feit dat een politieke groep zonder verantwoordelijkheid, die wet wild stellen in België, terwijl d'ze taak moet voorbehouden blijven aan Kamer en Senaat.

Leest en verspreid
« DE POSTRIJDER »
— Het eerste weekblad van Limburg —

Met de jongste verkiezingen is er een nieuw mathematisch spelletje ontdekt geweest dat niet enkel vermakelijk is maar tevens kan den naam voor welke lijst een persoon gestemd heeft.
Wilt U even medespelen? Gij zelt eenvoudig een vriend; neem potlood en papier. Gij zelt enkele mathematische bewerkingen doen en volgens het resultaat zal ik u zeggen om welk uur gij gestemd hebt.

Vermakelijke berekening

HOE MEN KAN WETEN VOOR WIE IEMAND GESTEMD HEeft.

Met de jongste verkiezingen is er een nieuw mathematisch spelletje ontdekt geweest dat niet enkel vermakelijk is maar tevens kan den naam voor welke lijst een persoon gestemd heeft.
Wilt U even medespelen? Gij zelt eenvoudig een vriend; neem potlood en papier. Gij zelt enkele mathematische bewerkingen doen en volgens het resultaat zal ik u zeggen om welk uur gij gestemd hebt.
Feitelijk zult gij ook vernemen voor wie de lijst uw vriend gestemd heeft.
Het is goed verstaan dat uw vriend een rond uur moet nemen. Zoo hij b.v. om 10.15 u. gestemd heeft moet hij afronden op 10 u. Was het 10.30 u. dan moet bij 10 of 11 uur nemen, enz.
En nu aanvang genomen.
— Schrijf op uw papier, en zonder het mij mede te deelen het uur waarop gij zijt gaan stemmen.
Vermeng u' dig door 2.
Voeg er 5 bij.
Vermeng u' dig het resultaat met 5.
Voeg er het nummer bij van de lijst waarvoor gij gestemd hebt.
Trek 25 af.
— In orde, 't is gedaan.
— Welk cijfer bekomt ge?
— 93.
— Gij zijt gaan stemmen om 9 uur voor lijst 3, dus voor de Katholieken.
En het maankert nooit. Uw vriend zal aardig opkijken dat U weet voor welke lijst hij gestemd heeft. Op die manier kan men om zoo te zeggen het geheim van de stembus verkrachten. Dat kan aangeleerd geven tot aardige toestanden.
Een liberal kandidaat komt een kennis tegen die hem zegt: « Ik heb voor u gestemd ».

De liberale heeft niet veel vertrouwen in de verklaring van zijn zoögezegden vriend.
— Als het zoo is, zegt hij, ik zal eens zien hoe laat gij ter stembus zijt geweest.
En hij begint het spelletje. Resultaat 113. De man, zoöda's het pas bij een verstandige persoon, had gestemd om 11 uur voor de Katholieken en had zelfs niet op den naam van den liberalen kandidaat geparabed!
Als het resultaat slechts twee cijfers opgeeft, dan deüit het eerste het uur aan en het tweede het lijst nummer. Zoo er drie cijfers zijn, dan geöden de twee eerste voor het uur en het laatste voor de lijst.
Het duert niet lang natuurlijk vooraleer men de truce te pakken heeft. Men kan niettegenstaande de operatie moelijker om volsen maken door: et eindresultaat door 2 te vermenvulgen.

De Burgeroorlog in Spanje

Het zegevierend offensief van Franco op het Ebro-front.

De nationalisten bezetten nu aanzienlijke streken langs den wege van Campos naar Mora, die sedert Zoud gevand onder het geveursver lagen.

De tegenstand van den vijand is nog zeer hevig. De republikeinen zetten er alles op, om gediendeende na h' veröevingen aan te voeren voornamelijk met visshersboven, aangezien de nationalisten hun buitengewoon moeilijk maken, om noodbruggen over de rivier te slaan.

Verrassend offensief der republikeinen bij Lerida.

Volgens ontvangen berichten hebben de Republikeinen in een verrassend offensief de rivier Segre 15 km. ten zuiden van Lerida bij de brug te Seros overschreden. De dorpen Seros, Altona en Soses, die op den rechten oever zijn gelegen werden ingenomen. Daarbij werden ongeveer honderden nationalisten gevangen genomen.
De weg Traga-Lerida werd afgenomen. Dit front ligt ongeveer 30 km. ten N. van het Ebro-front.